

RESTAURATOR OPERE DE ARTĂ ȘI MONUMENTE ISTORICE

PROFIL OCUPAȚIONAL (versiunea finală)

Descrierea ocupației: Practicanții unei astfel de ocupații efectuează investigații preliminare asupra operei de artă prin examinarea ei cu ochiul liber, în lumină razantă sau directă, pornind de la cunoștințe istorice și tehnice, ceea ce îi furnizează un „tablou clinic” al acesteia (tehnica și materialele folosite, stadiul de conservare, intervenții anterioare de restaurare).

Cod COR: 243 104

A. Sarcini principale

Această componentă cuprinde acele sarcini aferente unei ocupații care au cea mai mare importanță pentru ocupația respectivă și permit diferențierea între o persoană cu performanțe ridicate în profesia respectivă (expert) și o persoană cu performanțe reduse (novice).

- Efectuează investigații preliminare asupra operei de artă prin examinarea ei cu ochiul liber, în lumină razantă sau directă, pornind de la cunoștințe istorice și tehnice, ceea ce îi furnizează un „tablou clinic” al acesteia (tehnica și materialele folosite, stadiul de conservare, intervenții anterioare de restaurare).
- Evaluează starea de fapt a operei prin fotografiere față-verso, radiografiere cu raze X, prelevare de probe de grund, culoare, vernis, determină specia lemnoasă utilizată și prezența unor insecte(carii).
- Cercetează și analizează din punct de vedere fizic, chimic și biologic obiectul ce urmează a fi supus restaurării.
- Descrie lucrarea din punct de vedere istoric, iconografic și estetic.
- Determină când a fost făcut obiectul, cine l-a făcut, unde, din ce material, ce funcție a avut, ce modificări de stare a suferit, cauzele și efectele lor.
- Întocmește documentația de restaurare pe baza rezultatelor buletinelor de analiză fizice, chimice, biologice, fotografii, radiografii etc..
- Face propuneri de tratament, în colaborare cu un chimist, fizician, biolog și muzeograf.
- Prezintă rezultatele cercetării comisiei de restaurare care aprobă metodologia de restaurare și materialele ce vor fi folosite.

- Stabilește tehnologiile de restaurare, materialele, substanțele, utilajele și sculele ce vor fi folosite (spatulă pentru consolidări, mașină universală de tâmplărie, mașina de găurit, mașină de cusut, băi de curățire, pensete, pensule, trusă sculptură, sablator, polizor, sondă cu ultrasunete etc.).
- Curăță opera de murdăria neaderentă, elimină petele, înlătură verniurile alterate și alte adaosuri care nu au făcut parte din structura originală a acesteia.
- Aplică pe suprafața operelor de artă substanțe (lacuri, ceruri, verniuri etc.) menite să le protejeze împotriva factorilor de degradare.
- Consolidează suportul și fixează stratul pictural în zonele care prezintă desprinderi, solziri sau pulverulențe, folosind clei de iepure, pensulă, hârtie japoneză și spatulă electrică.
- Vernisează lucrarea în vederea consolidării straturilor de culoare.
- Îndepărtează rama și sașii original pentru curățarea stratului pictural și îndreptarea pânzei și a marginilor ei care prezintă o stare de conservare defectuoasă.
- Intervine pentru restaurarea și protejarea monumentelor istorice (statui, busturi, complexe decorative, din lemn, metale, marmură și piatră) expuse în locuri publice.

B. Contextul muncii

Această componentă conține informațiile esențiale despre mediul în care practicanții unei ocupații își exercită activitățile menite să ducă la îndeplinire sarcinile aferente și eventualele riscuri la care aceștia se expun.

B₁. Mediul fizic

- Activitățile se desfășoară atât în spații protejate (ateliere, hale) cât și în spații neprotejate (șantiere), sub influența condițiilor de mediu (curenți de aer, praf, umiditate, temperaturi variabile etc.).
- Unele operații implică lucrul în poziții ne-uzuale (aplecat, ghemuit, în genunchi).

B₂. Mediul socio-organizațional

- În general, sarcinile sunt structurate; uneori, executate sub presiune de timp.
- Programul de lucru este de 8/ore zi, putând depăși această limită, în funcție de natura și urgența lucrării.
- Există un grad ridicat al libertății de decizie și asumarea responsabilității pentru acestea.

B₃. Riscuri. Alte notificări speciale

- În cazul efectuării unor lucrări de restaurare pe schele/la înălțime, există riscul producerii unor accidente de natură mecanică (plăgi, contuzii, fracturi etc.).
- Folosirea în activitatea de restaurare a substanțelor chimice volatile poate determina intoxicarea cu aceste produse și producerea de incendii.

C. Nivelul de educație și calificare

Exercitarea oricărei ocupații necesită un anumit traseu de educație sau training finalizat printr-o calificare. Conform Cadrului European al Calificărilor (EQF) există 8 niveluri de calificare (N1-N8).

- Studii superioare de specialitate
- Nivel de calificare: N6

D. Cunoștințe și deprinderi

Cunoștințele colecții de informații relaționate, specifice unui domeniu. Ele sunt rezultatul învățării formale sau non/informale. Deprinderile sunt cunoștințele procedurale, adică blocuri de cunoștințe despre cum să faci o activitate (proceduri, strategii, tehnici), de regula cu o anumită unealtă.

Cunoștințe referitoare la:

- Limba română
- Producție și procesare
- Chimie
- Istorie și arheologie
- Arte frumoase

Tipuri de deprinderi

- Deprinderi folosite în învățare
- Deprinderi tehnice

E. Aptitudinile

Aptitudinea reprezintă un set de procese cognitive, psihomotorii sau senzoriale necesare pentru a obține performanță într-o gamă de activități. Succesul în activitatea respectivă presupune pe lângă aptitudini, un set de cunoștințe dobândite printr-o rută educațională.

E1. Aptitudini cognitive

Aptitudine	Nivel de dezvoltare				
	1 (minim)	2 (mediu inferior)	3 (mediu)	4 (mediu superior)	5 (maxim)
1. Abilitatea generală de învățare			X		
2. Aptitudinea verbală		X			
3. Aptitudinea numerică			X		
4. Aptitudinea spațială					X
5. Aptitudinea de percepție a formei					X
6. Abilități funcționărești		X			
7. Rapiditatea în reacții			X		
8. Capacitatea decizională			X		

E2. Aptitudini psihomotorii (A_P), senzoriale (A_S) și fizice (A_F)

Aptitudini psihomotorii

- Dexteritate manuală și digitală
- Coordonare ochi – mână
- Fermitate braț – mână

Aptitudini senzoriale

- Acuitate vizuală apropiată
- Discriminare cromatică
- Percepție tridimensională
- Atenție concentrată și susținută

Aptitudini fizice

- Rezistență fizică la efort
- Flexibilitate și extensie corporală

F. Alte caracteristici relevante

Cele mai importante caracteristici, altele decât cunoștințe, deprinderi și abilități (Knowledge, skills, abilities - KSA) sunt: interesele, surse ale satisfacției profesionale și caracteristicile de personalitate.

F1. Interese

Primele trei tipuri de interese în ordinea relevanței sunt:

A R I (artistic,realist, investigativ)

F2. Surse ale satisfacției profesionale

- Valori morale
- Activitate
- Responsabilitate
- Servicii în folosul celorlalți
- Practici și politici ale instituției
- Stabilitatea locului de muncă

F3. Caracteristici de personalitate

- Exercițarea ocupației **Restaurator opere de artă și monumente istorice** poate fi realizată de persoane care: manifestă înclinație către lucrurile din afara propriei persoane, atenție orientată către ambianța fizică și socială, ușurință în comunicare, sociabilitate. Sunt capabile de a judeca lucrurile și a acționa în mod independent.

G. Perspectiva pe piața muncii

Perspectiva pe piața muncii se referă la dinamica dezvoltării ocupației respective în raport cu ansamblul ocupațiilor prezente pe piață. Sunt utilizate trei categorii de notații care semnifică tot atâtea tendințe: creștere (dinamica ocupației e mai mare decât celelalte ocupații per ansamblu), stagnare (dinamica ei este similară cu a altor ocupații) și scădere (dinamica este sub nivelul ansamblului ocupațiilor).

- Creștere

H. Categoria de salarizare

Raportarea unui salariu la salariul minim pe economie este un indicator relativ constant și foarte informativ, independent de fluctuațiile salariale. Ca atare vom avea ocupații cu salariu minim și ocupații de $n \times$ salariul minim, unde n poate fi și un interval (ex. „2-4” $\times$ salariul minim).

(2-4) X Salariu minim pe economie

I. Ocupații similare

Sunt prezentate 2-5 ocupații care fac parte din aceeași grupă, conform opiniei specialiștilor.

- Conservator opere de artă și monumente istorice
- Muzeograf
- Restaurator bunuri culturale